

ville forhøje en Skat saa betydelig, som Tølen her er om, være fattet paa, at nogen Indskrænkning i Forbruget ganske naturligt vil blive Følgen deraf. Man vil derfor ikke kunne beregne et saa stort Udbytte af en yderligere Forhøielse med en Trediedel som det, det ærede Medlem nævnte.

En anden Side af de Bemærkninger, som det ærede Medlem for 3die Kreds (Tobtesen) fremførte, var den, at Forslagets § 2 skulde være ubilligt imod Kjøbstæderne. Det ærede Medlem oplæste til Bevis herfor et Stykke af en tidligere Kommissionsbetænkning, hvoraf det fremgik, at denne i sin Tid havde fundet at det vilde være urigtigt at gaa Kjøbstæderne saa nær, som Tilfældet vilde blive, naar man tillod Indretning af Brænderier udenfor Kjøbstæderne. Jeg maa imidlertid i saa Henseende gjøre opmærksom paa, at den omtalte Kommission arbejdede paa en Tid, da Kjøbstæderne vare ganske anderledes situerede, end de nu ere, og navnlig paa en Tid, da Kjøbstæderne havde en særlig Bestatning, som de senere ere bleve fri for, nemlig Konsumtionen. Der er ingen Tvivl om, og det har ogsaa altid været anerkjendt, at Kjøbstædernes særlige Næringsrettigheder stode i en bestemt Forbindelse med denne deres særlige Bestatning, og det var en meget betydelig og trykkende Bestatning. Den er jo imidlertid efter den nævnte Kommissions Tid bleven hævet, og Forholdet er idethale da blevet ganske anderledes reguleret derved, at Loven om Næringsdriften er kommen imellem, hvilket ikke maa tabes af Sigte. Naar nu det ærede Medlem talte Kjøbstædernes Sag, da er jeg vis paa, at det vil finde megen Gjenlyd her i Salen, og jeg skulde ogsaa være særdeles glad ved at kunne tage særligt Hensyn til dem. Men forsaavidt det ærede Medlem mente, at man gif Kjøbstæderne nærmere, end der kunde siges at stemme med Grundsætningerne i Næringsloven af 1857, ved Bestemmelsen i Lovforslagets § 2, saa forstod jeg ikke ganske rigtig hans Tanke. Han syntes dog at være enig i, at Bevillingshlyttemet ogsaa paa dette Omraade burde afløses af en simpel Ret til at løse Næringsbevis, men han vilde, at man herved, i Overensstemmelse med Næringsloven, skulde sætte en Grænse af

1½ Mil. Jeg tilstaaar imidlertid, at jeg ikke kan finde, hvilke Bestemmelser i Næringsloven det ærede Medlem dermed har tænkt paa. Det, som der nærmest kunde være Tale om at sætte Brændevinsbrænding i Righed med, maatte jo være Fabriksdrift, men med Hensyn til denne er der nu netop ved Næringsloven slet ikke truffet nogen Grænse ligeoverfor Kjøbstæderne. Man maatte altsaa derefter søge, hvad der nærmest var ligt med Brændevinsbrænding. Men nu giver Næringsloven to Regler, en for Haandværk og en for Handel. Af disse to Ting tror jeg nu ikke, at Brændevinsbrænding paa nogen Maade kan siges at staa nærmere ved Handel end ved Haandværk, og for dette sidste er da nu Reglen ialtsald den, at der kun skal være een Mils Læbette om Kjøbstaden. Jeg ser saaledes ikke, hvorledes det ærede Medlem har kunnet faae ud, at man absolut maatte benytte den Grænse, der er sat for Handel, nemlig 1½ Mil. Det forekommer mig tværtimod, at Regjeringen er gaaet den rigtige Vej, idet den under disse Omstændigheder har holdt sig til den Grænse, der var nævnt i den før omtalte kongelige Resolution, og som senere er gaaet over i Praxis, nemlig Grænsen af 1 Mil. Den kongelige Resolution af 1835 gif jo, som det ærede Medlem før selv oplæste, netop ud paa, at Grænsen skulde være 1 Mil, og i Overensstemmelse dermed er Grænsen her foreslaaet. — Naar det ærede Medlem mente, at der derved vilde gjøres Kjøbstæderne et Afbræk i deres hidtilværende Nærings, saa tror jeg ogsaa, at det ærede Medlem tager fuldstændig fejl deri. Hvad der nemlig maa tages Hensyn til, er ikke alene, at en saadan Bevillingsmyndighed som den omtalte har været tilstede, men tillige, hvorledes den er bleven udøvet. Men nu kan jeg meddele det ærede Medlem, at Bevillingsmyndigheden paa dette Omraade har været udøvet med den allerførste Liberalitet. Jeg tror, at man kan sige, at det er meget saa Tilfælde, om der har været noget i de senere Aar, hvori det er blevet afflaaet nogen Mand, der ønskede at anlægge et Brændevinsbrænderi paa Landet, at gjøre dette. Faktisk vil det altsaa vise sig, at Forslaget i